

Lapsiperheen kotipalvelun
myöntämisperusteet 1.1.2025 alkaen

Perhe- ja vammaispalvelut

28.11.2024

Perhekeskuspalvelut

Lapsiperheiden sosiaalipalvelut

Sisällys

1 LAPSIPERHEEN KOTIPALVELUN LAINSÄÄDÄNNÖLLINEN PERUSTA	3
2 LAPSIPERHEEN KOTIPALVELUN MYÖNTÄMISPERUSTEET	3
3 LAPSIPERHEEN KOTIPALVELUN TOTEUTTAMINEN.....	5
3.1 Lapsiperheen tilapäinen kotipalvelu.....	5
3.1.1 Palveluseteli lapsiperheen tilapäisessä kotipalvelussa.....	6
3.2 Lapsiperheen säännöllinen kotipalvelu.....	7

Perhe- ja vammaispalvelut

28.11.2024

Perhekeskuspalvelut

Lapsiperheiden sosiaalipalvelut

1 LAPSIPERHEEN KOTIPALVELUN LAINSÄÄDÄNNÖLLINEN PERUSTA

Sosiaalihuoltolain (1301/2014) 14 §:n (1280/2022) mukaan lapsiperheen kotipalvelu on hyvinvointialueen järjestämismääräykselle kuuluva sosiaalipalvelu.

Sosiaalihuoltolain 18 a §:n (790/2022) mukaan lapsiperheen kotipalvelulla tarkoitetaan perheen arjen toimintakykyä turvaavaa ja vahvistavaa palvelua. Lapsiperheen kotipalveluun sisältyy perheen yksilöllisen tarpeen mukaan hoitoa ja huolenpitoa, lapsen hoidon ja kasvatuksen tukemista, aterioiden valmistamiseen, vaatteiden huoltamiseen ja kodin siisteydestä huolehtimiseen liittyviä tehtäviä sekä muita jokapäiväiseen elämään kuuluvien tehtävien ja toimintojen suorittamista tai niissä avustamista.

Lapsiperheen kotipalvelua annetaan synnytyksen, sairauden, vamman tai muun vastaavan toimintakykyä alentavan syyn tai erityisen perhe- tai elämäntilanteen perusteella niille henkilöille, jotka tarvitsevat apua selviytyäkseen yllä mainituista tehtävistä ja toiminnoista.

Sosiaalihuoltolain 18 a §:n mukaisen veloitteen lisäksi sosiaalihuoltolain 13 § määrittää kotipalvelun järjestämistä. Kotipalvelua on järjestettävä tarvittaessa siinä laajuudessa, niinä vuorokauden aikoina, joina sitä tarvitaan, silloin kun on kyse lapsen terveyden tai kehityksen turvaamisesta. Lapsiperheellä on oikeus saada perheen huolenpitotehtävän turvaamiseksi välttämätön kotipalvelu, jos lapsen hyvinvoinnin turvaaminen ei ole mahdollista perheen alentuneen toimintakyvyn vuoksi.

Lainsäädäntö ja lautakunnan vahvistamat myöntämisperusteet ohjaavat kotipalvelua myöntäviä viranhaltijoita päätöksenteossa. Lisäksi päätös perustuu aina perheen yksilölliseen palvelutarpeeseen. Myöntämisperusteiden tavoitteena on vahvistaa yhdenvertaisuutta lapsiperheen kotipalvelun myöntämisessä.

2 LAPSIPERHEEN KOTIPALVELUN MYÖNTÄMISPERUSTEET

Lapsiperheen kotipalvelu on tavoitteellista, suunnitelmallista ja määräaikaista perheen arjen tukemista perheiden kotona. Lapsiperheen kotipalvelu sisältää konkreettista apua välttämättömissä päivittäisissä kotiaskareissa ja lasten hoitamisessa sekä perheiden ohjaamista heitä tukeviin palveluihin.

Työskentelyn tavoitteena on perheen omien voimavarojen vahvistaminen ja lapsen hyvinvoinnin turvaaminen. Lapsiperheen kotipalvelun tehtävänä on tukea

Perhe- ja vammaispalvelut

28.11.2024

Perhekeskuspalvelut

Lapsiperheiden sosiaalipalvelut

vanhemmuutta ja arkirutiinien hallintaa sekä perheen toimintakykyä muuttuvissa tilanteissa.

Lapsiperheen kotipalvelusta päätettäessä jokaisen perheen tilanne ja tarve harkitaan aina yksilöllisesti. Lapsiperheen kotipalvelun myöntämisperusteiden tarkoitus on selkiyttää palveluiden kohdentamista kotipalvelua tarvitseville lapsiperheille Pohjois-Savon hyvinvointialueella. Palvelun järjestämisen lähtökohtana on asiakasperheiden yhdenvertainen ja oikeudenmukainen kohtelu sekä samansuuntainen harkinta arvioitaessa lapsiperheen kotipalvelua.

Palvelua myönnetään perheille, joissa on alle 18-vuotias lapsi, painopisteenä alle kouluikäisten lasten perheet.

Lapsiperheen kotipalvelua voidaan myöntää esimerkiksi:

- Arjen ja vanhemmuuden tueksi
- Vanhemman jaksamisen ja voimavarojen vahvistamisen tueksi
- Vauvaperheen arjen tueksi
- Perheen akuutti- tai kriisitilanteesta selviytymisen tueksi
- Erityistä tukea tarvitsevan lapsen perheen tukemiseen

Lapsiperheen kotipalvelua ei myönnetä esimerkiksi:

- Päivähoidoikäisten lasten säännölliseen lastenhoidon tarpeeseen, koska päivähoito on ensisijainen palvelu
- Koululaisten aamu-, iltapäivä- ja loma-ajoista taikka päiväkodin loma-ajoista johtuviin lapsenhoitotarpeisiin
- Äkillisesti sairastuneen lapsen hoitoon vanhemman työssäkäynnin mahdollistamiseksi
- Siivoukseen (viikko- tai ylläpitosiivous) tai kuljetukseen
- Vanhempien kotona tehtävään etätyöhön
- Vanhemman opiskelun tai harrastuksen mahdollistamiseen
- Henkilökohtaisen avustajan tarpeeseen

Perhe- ja vammaispalvelut

28.11.2024

Perhekeskuspalvelut

Lapsiperheiden sosiaalipalvelut

- Sairaanhoidollisiin toimenpiteisiin

Lapsiperheen kotipalvelun tarve arvioidaan perhekeskuksen kotiin vietävien palveluiden sosiaalihuollon ammattihenkilön toimesta perheen henkilökohtaisen yhteydenoton perusteella. Perheen läheis- tai viranomaisverkosto voi myös perheen luvalla ottaa yhteyttä perheen puolesta kotipalvelun tarpeesta. Kotipalvelun tarve voidaan arvioida puhelimitse tai kotikäynnin yhteydessä. Kotipalvelun palvelutarvetta arvioitaessa otetaan huomioon perheen kokonaistilanne, avun tarpeen kiireellisyys sekä mahdollisuus saada muuta apua tai palvelua.

Perheen kotipalvelun tarpeen arvioi lapsen asioista vastaava sosiaalityöntekijä silloin, kun lapsella on asiakkuus perhesosiaalityössä, lastensuojelussa tai vammaispalveluissa.

Lapsiperheen kotipalvelu perustuu asiakkaan kanssa tehtyyn suunnitelmaan, jossa sovitaan palvelun kesto, käyntimäärä, käyntikerran kesto, tavoitteet ja sisältö. Lapsiperheen kotipalvelun työskentelyn tavoitteet asetetaan yhdessä perheen kanssa kunkin perheen yksilöllisen tarpeen mukaan. Palvelun tarvetta arvioidaan päätöksen voimassaolon aikana. Asiakkaan luvalla tehdään tarvittaessa yhteistyötä muiden toimijoiden (mm. neuvola, varhaiskasvatus, sosiaalitoimi) kanssa.

3 LAPSIPERHEEN KOTIPALVELUN TOTEUTTAMINEN

Lapsiperheen kotipalvelua järjestetään sekä tilapäisenä että säännöllisenä kotipalveluna. Tilapäistä kotipalvelua voidaan toteuttaa hyvinvointialueen omana tuotantona, palvelusetelillä tai ostopalveluina. Säännöllistä kotipalvelua voidaan toteuttaa hyvinvointialueen omana tuotantona tai ostopalveluina.

3.1 Lapsiperheen tilapäinen kotipalvelu

Lapsiperheen tilapäinen kotipalvelu on lyhytkestoisiin tilapäistarpeisiin tarkoitettua perheiden arjessa selviytymisen tukemista ja sitä voidaan myöntää enintään kolme kuukautta. Tavoitteena on, että suurin osa perheistä tulee autettua tilapäisen kotipalvelun avulla. Tilapäisen kotipalvelun tarkoituksena on tukea perhettä selviytymään jatkossa itsenäisesti tai sen aikana voidaan arvioida pidempiaikaisten palveluiden tarvetta.

Perhe- ja vammaispalvelut

28.11.2024

Perhekeskuspalvelut

Lapsiperheiden sosiaalipalvelut

Palvelu toteutuu pääsääntöisesti arkipäivinä klo 7–18 välillä. Palvelun toteuttaminen perustuu arvioituun tuen tarpeeseen ja perheen yksilöllisen tuen tarpeen sekä välttämättömyysharkinnan perusteella. Palvelua voidaan järjestää perustellusta syystä ennen klo 7.00 ja/tai klo 18.00 jälkeen tai viikonloppuisin.

Lapsiperheen tilapäisen kotipalvelun käynnit ovat maksullisia, paitsi seuraavissa tapauksissa:

- Tilapäisen lapsiperheen kotipalvelun maksua ei peritä, jos perheen bruttotulot alittavat perhekoon mukaisen maksuttomuuden ylärajan (asiakasmaksuasetus) tai perhe saa säännöllisesti toimeentulotukea.
- Lapsiperheen kotipalvelusta ei peritä asiakasmaksua myöskään, kun lapsiperheen kotipalvelua myönnetään lapsen erityisen tuen tarpeen sekä sosiaalityöntekijän laatiman palvelutarpeen arvioinnin aikana tai asiakassuunnitelman perusteella sosiaalihuollon asiakkaana olevan erityistä tukea tarvitsevan lapsen perheelle.
- Lastensuojelulain nojalla laadittuun asiakassuunnitelmaan perustuva lapsiperheen kotipalvelu on suoraan lain nojalla lastensuojelun asiakasperheelle maksutonta.

3.1.1 Palveluseteli lapsiperheen tilapäisessä kotipalvelussa

Tilapäisessä kotipalvelussa hyvinvointialueella on käytössä myös **palveluseteli**. Palvelun tuottamistavasta riippumatta palvelutarve arvioidaan ja palvelu myönnetään yhtäläisin perustein. Palvelusetelin myöntäminen perustuu palvelusetelin myöntämisen mahdollisuudesta informointiin ja vaihtoehdon tarjoamisesta perheelle. Myönnetyllä palvelusetelillä perhe valitsee itse **haluamansa palveluntuottajan** hyvinvointialueen hyväksymien palveluntuottajien joukosta www.parastapalvelua.fi sivustolta ja vastaa palvelun toteuttamisesta sopimisesta valitun palveluntuottajan kanssa.

Palvelusetelin arvo

Palvelusetelillä tuotettuna asiakkaan omavastuuosuus palvelun kustannuksista vaihtelee sen mukaan, minkä palveluntuottajan asiakas valitsee (palveluntuottajan tuntihinta). Asiakas maksaa omavastuuosuuden suoraan yksityiselle palvelun tuottajalle ja maksu on palveluntuottajan tuntihinnan ja hyvinvointialueen myöntämän palvelusetelin arvon välinen erotus. Lisäksi asiakas maksaa

Perhe- ja vammaispalvelut

28.11.2024

Perhekeskuspalvelut

Lapsiperheiden sosiaalipalvelut

mahdolliset palveluntuottajan laskuttamat kilometrikorvaukset. Hyvinvointialue päättää erikseen kulloinkin voimassa olevat palvelusetelien arvot.

Asiakkaalle myönnetään kotipalvelun tasasuuruinen palveluseteli.

3.2 Lapsiperheen säännöllinen kotipalvelu

Lapsiperheen säännöllinen kotipalvelu on tarkoitettu pitkittyneisiin ja välttämättömiin, kuitenkin aina määräaikaisiin, tuen tarpeisiin. Säännöllisen kotipalvelun avun tavoitteena on vanhempien omien voimavarojen vahvistaminen ja perheen tukeminen itsenäiseen selviytymiseen. Palvelua järjestetään osana muuta palvelukokonaisuutta sekä asiakkaalle laaditun palvelutarpeen arvioinnin ja/tai asiakassuunnitelman perusteella.

Palvelu toteutuu pääsääntöisesti arkipäivinä klo 7–18 välillä. Palvelun toteuttaminen perustuu arvioituun tuen tarpeeseen ja perheen yksilöllisen tuen tarpeen sekä välttämättömyysharkinnan perusteella. Palvelua voidaan järjestää perustellusta syystä ennen klo 7.00 ja/tai klo 18.00 jälkeen tai viikonloppuisin.

Lapsiperheen säännöllisestä kotipalvelusta peritään kuukausittaisen tuntimäärän ja asiakkaiden tulojen mukaan määräytyvä asiakasmaksu. Lapsiperheen säännöllinen kotipalvelu on asiakkaalle maksutonta samoin perustein kuin tilapäinenkin kotipalvelu.